

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	PEDAGOGIKA SPECJALNA				
12.2	05.6				
3. Okres ważności karty:	Ważna od roku akademickiego 2020/2021				
4. Poziom kształcenia:	Studia pierwszego stopnia				
5. Forma studiów:	Studia stacjonarne/niestacjonarne				
6. Kierunek studiów:	Pedagogika				
7. Profil kształcenia:	Praktyczny				
8. Specjalność:	Pedagogika resocjalizacyjna				
9. Semestr:	II				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych				
11. Prowadzący przedmiot:	mgr Beata Gawłowska				
12. Grupa przedmiotów:	z zakresu wybranej specjalności				
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy				
14. Język prowadzenia zajęć:	polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne: Podstawowa wiedza z pedagogiki i psychologii.					
16. Cel przedmiotu:					
Głównym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z pracą dydaktyczno-wychowawczą, rehabilitacyjną, profilaktyczną pedagoga specjalnego podyktowaną systemami oświaty oraz przemian cywilizacyjnych. Kształtowanie u studentów podstaw umiejętności i kompetencji diagnozowania, organizowania i projektowania pracy pedagoga specjalnego. Kształtowanie wrażliwości etycznej, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i odpowiedzialności wobec osób niepełnosprawnych.					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metody realizacji modułów kształcenia	Metody weryfikacji zakładanych efektów kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
W1	Zna i wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki specjalnej	Wykład konwersatoryjny, dyskusja i prezentacja słowna	Egzamin, dyskusja	W/Ćw.	K_W02 K_W03 K_W13
W2	Ma uporządkowaną wiedzę na temat edukacji i opieki nad osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami.	Egzamin, wykład konwersatoryjny, praca w grupie zadaniowej, wypowiedzi ustne	Wypowiedzi ustne, praca w grupie	W/Ćw.	K_W06 K_W09 K_W14
U1	Potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej w celu analizowania i interpretowania wybranych problemów.	Egzamin, praca w grupie zadaniowej, prezentacje ustne	Egzamin, prezentacje ustne	W/Ćw.	U_01 U_02 U_09
U2	Posiada określona wrażliwość związaną z potrzebami osób niepełnosprawnych, umiejętności komunikacji	Wykład konwersatoryjny, praca w grupie zadaniowej, dyskusja, wypowiedzi ustne	Dyskusja, praca w grupie	W/Ćw.	U_09 U_11 U_14

K1	Ma świadomość własnej wiedzy i umiejętności, rozumie konieczność ciągłego doskonalenia swej wiedzy, potrafi dokonać samooceny	Egzamin, wypowiedzi ustne	Egzamin, wypowiedzi ustne	W/Ćw.	K01
K2	Jest głęboko przekonany o sensie podejmowania działań i wyzwań zawodowych	Egzamin, wykład konwersatoryjny, prezentacja ustna, medialna, dyskusja	Dyskusja, analiza przypadków osób niepełnosprawnych	W/Ćw.	K03

18. Formy i wymiar zajęć:	Stacjonarne		Niestacjonarne	
	W: 15	Ćw: 15	W: 15	Ćw: 15

19. Treści kształcenia:

Szczegółowy program zajęć				
L p.	Tematyka zajęć - wykłady	Liczba godzin		
		ST	NST	
1.	Pedagogika specjalna w systemie nauk o wychowaniu. Podstawowe działy w pedagogice specjalnej.	2	1	
2.	Pedagogika specjalna i lecznicza w rozwoju historycznym. Maria Grzegorzewska „Szkoła Specjalna”.	2	1	
3.	Osoba ze specjalnymi potrzebami. Zasada normalizacji.	2	1	
4.	Współczesne, światowe trendy w opiece nad osobami niepełnosprawnymi.	2	1	
5.	Wczesna diagnoza i współpraca z rodzicami dzieci niepełnosprawnych. Poradnictwo dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym.	2	1	
6.	Integracja – współczesny trend w edukacji i opiece nad osobami niepełnosprawnymi. Klasy integracyjne.	2	1	
7.	System prewencyjnej opieki nad osobami niepełnosprawnymi. Zakłady i szkoły dla niepełnosprawnych. Dzieci ulicy	2	2	
8.	Podsumowanie przedmiotu. Pytania otwarte.	1	1	
łącznie liczba godzin - wykłady		15	9	

L p.	Ćwiczenia	Liczba godzin		
		ST	NST	
1.	Cele i zasady pedagogiki specjalnej. Nauki pomocnicze i współdziałające z pedagogiką specjalną.	1	2	
2.	Uwarunkowania efektywności wczesnego wspomagania rozwoju dziecka zagrożonego niepełnosprawnością. Marginalizacja i integracja. Praca z rodziną.	2	1	
3.	Wczesne rozpoznanie objawów opóźnienia rozwoju ruchowego i zasady postępowania w uszkodzeniach układu nerwowego u dzieci.	2	1	
4.	Niepełnosprawność intelektualna, zachowania przystosowawcze, systemy wsparcia.	2	1	
5.	Specjalne metody nauczania uczniów niesłyszących i problemy organizacji szkolnictwa.	2	1	
6.	Kształcenie i przygotowanie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością wzrokową do dorosłego życia.	2	1	
7.	Uczeń niepełnosprawny w szkole ogólnodostępnej.	3	1	
8.	Zaliczenie przedmiotu.	1	1	
łącznie liczba godzin - ćwiczenia		15	9	

20. Egzamin:	Nie
---------------------	-----

21. Literatura podstawowa:

1. Doroszevska J.: 1981, *Pedagogika specjalna*. Wrocław-Kraków-Gdańsk. Wyd. Zakład Narodowy im. Ossolińskich.

2. Dykcik W. (red.) 2001, *Pedagogika specjalna*. Wyd. Naukowe UAM, Poznań.
3. Polak-Bujanowska Z. (red.) 2008, *Kompetencje pedagoga specjalnego. Aktualne wyzwania teorii i praktyki*. Wyd. Uniwersytetu M. Curie-Skłodowskiej, Lublin.
4. Sękowska Z. 2001, *Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej*. Wyd. Akademia Pedagogiki Specjalnej, Warszawa.
5. Chrzanowska I. 2015, *Pedagogika specjalna*. Impuls, Kraków.
6. Smith D.D. 2009, *Pedagogika specjalna*. Wyd. PWN, Warszawa.
7. Wyczęsany J. 2009, *Pedagogika upośledzonych umysłowo*. Impuls, Warszawa.

21. Literatura uzupełniająca:

1. Bogucka J, Kościelska M. (red.) 1996, *Wychowanie i nauczania integracyjne. Nowe doświadczenia*. Warszawa.
2. Borzyszkowska H. 1985, *Oligofrenopedagogika*. Warszawa.
3. Gałkowski S. 2003, *Rozwój i odpowiedzialność. Antropologiczne podstawy koncepcji wychowania moralnego*. Wydawnictwo KUL, Lublin.
4. Hulek O. (red.) 1993, *Edukacja osób niepełnosprawnych*. Warszawa.
5. Kielian J. 2010, *Jak pracować z rodzicami dziecka upośledzonego*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
6. Kołakowski A., Wolańczyk T., Pisula A., Skotnicka M., Bryńska A. 2007, *ADHD – zespół nadpobudliwości psychoruchowej*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Gdańsk.
7. Korzon A. 1996, *Totalna komunikacja jako podejście wspomagające rozwój zdolności językowych uczniów głuchych*. Kraków, Wyd. Naukowe WSP.
8. Obuchowska I. (red.) 1991, *Dziecko niepełnosprawne w rodzinie*. Warszawa WSiP.
9. Walczak G. (red.) 1995, *Problemy współczesnej rehabilitacji niewidomych, słabo widzących dzieci*. Warszawa WSPS.

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	STACJONARNE Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta	NIESTACJONARNE Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykład	15/5	9/5
2	Ćwiczenia	15/15	9/10
3	Inne: • Konsultacje		
	Suma godzin	30/20	18/15

24. Suma wszystkich godzin:	ST	NST	25. Liczba punktów ECTS:	3
	50	33		

26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:	1,6	27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku pracy studenta	1,4
--	-----	--	-----

Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań
W	bdb	Student posiada bardzo obszerną wiedzę dotyczącą niepełnosprawności i specjalnych trudnień w funkcjonowaniu społecznym poszczególnych grup osób niepełnosprawnych. Zna doskonale metody kształcenia w/w osób i podstawowe fakty z historii postępowania z niepełnosprawnymi, zgodnie z treściami kształcenia. Zna podstawową literaturę i twórców pedagogiki specjalnej oraz ośrodki kształcenia nauczycieli.
	db +	Student posiada obszerną wiedzę dotyczącą niepełnosprawności i specjalnych trudnień w funkcjonowaniu społecznym poszczególnych grup osób niepełnosprawnych. Zna dobrze metody kształcenia w/w osób i podstawowe fakty z historii postępowania z niepełnosprawnymi, zgodnie z treściami kształcenia. Zna podstawową literaturę i twórców pedagogiki specjalnej oraz ośrodki kształcenia nauczycieli.
	db	Student posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą niepełnosprawności i specjalnych trudnień w funkcjonowaniu społecznym poszczególnych grup osób niepełnosprawnych. Zna metody kształcenia

		w/w osób i podstawowe fakty z historii postępowania z niepełnosprawnymi, zgodnie z treściami kształcenia. Zna podstawową literaturę i twórców pedagogiki specjalnej oraz ośrodki kształcenia nauczycieli.
	dst +	Student posiada podstawową wiedzę dotyczącą niepełnosprawności i specjalnych trudnień w funkcjonowaniu społecznym poszczególnych grup osób niepełnosprawnych. Zna główne metody kształcenia w/w osób i podstawowe fakty z historii postępowania z niepełnosprawnymi, zgodnie z treściami kształcenia. Zna podstawową literaturę i twórców pedagogiki specjalnej oraz ośrodki kształcenia nauczycieli.
	dst	Student posiada podstawową wiedzę z licznymi brakami dotyczącą niepełnosprawności i specjalnych trudnień w funkcjonowaniu społecznym poszczególnych grup osób niepełnosprawnych. Zna główne metody kształcenia w/w osób i podstawowe fakty z historii postępowania z niepełnosprawnymi, zgodnie z treściami kształcenia. Zna podstawową literaturę i twórców pedagogiki specjalnej oraz ośrodki kształcenia nauczycieli.
U	bdb	Student posiada bardzo wysoki stopień opanowania umiejętności zastosowania w/w treści z wykładów, ćwiczeń i pracy samokształceniowej w praktyce. Potrafi dostrzec problemy niepełnosprawnych w środowisku społecznym.
	db +	Student posiada wysoki stopień opanowania umiejętności zastosowania w/w treści z wykładów, ćwiczeń i pracy samokształceniowej w praktyce. Potrafi dostrzec problemy niepełnosprawnych w środowisku społecznym.
	db	Student posiada dobry stopień opanowania umiejętności zastosowania w/w treści z wykładów, ćwiczeń i pracy samokształceniowej w praktyce. Potrafi dostrzec problemy niepełnosprawnych w środowisku społecznym.
	dst +	Student posiada średni stopień opanowania umiejętności zastosowania w/w treści z wykładów, ćwiczeń i pracy samokształceniowej w praktyce. Wybiórczo potrafi dostrzec problemy niepełnosprawnych w środowisku społecznym.
	dst	Student posiada niski stopień opanowania umiejętności zastosowania w/w treści z wykładów, ćwiczeń i pracy samokształceniowej w praktyce. Wybiórczo potrafi dostrzec problemy niepełnosprawnych w środowisku społecznym.
K	o	Student posiada właściwą postawę społeczno-pedagogiczną wobec osób niepełnosprawnych jest zaangażowany w zdobywaniu wiedzy, jest twórczy i kompetentny w zakresie postępowania z niepełnosprawnością. Jest obecny na zajęciach i aktywnie bierze udział w dyskusji, prezentacji problemów itp.
	no	Student nie posiada właściwej postawy społeczno-pedagogicznej wobec osób niepełnosprawnych, nie jest zaangażowany w zdobywanie wiedzy w zakresie postępowania z niepełnosprawnością. Nie jest obecny na zajęciach i nie bierze udziału w dyskusji, prezentacji problemów itp.
27. Uwagi:		